

इतः अस्मिन्नेके ब्राह्मणवद्वान पात्रमिति प्रवृत्तार्थः ॥२७॥ तीर्थमपि ब्राह्मणवद्व्याह महदिति ॥२८॥ इति अनुशासने भा० नवमोऽध्यायः ॥९॥ ॥२९॥ मित्रसौहार्दव्यायेन नीचायधर्म
रदस्य दद्यादित्युक्तं मित्रं उपकारमपेक्ष्य उपकर्ता सह त्व उपकारमनपेक्ष्योपकर्ता कामात्कृपया वेत्यर्थः ॥१॥ २॥ ३॥ उपाध्यायस्य उपदेशकर्तुः भाष्येन न शूद्राय मतिं दद्यादित्यादि शास्त्रेण ॥४॥ दुरु

इतो दत्तेन जीवन्ति देवताः पितरस्तथा ॥ तस्माद्दानानि देवानि ब्राह्मणेभ्यो विजानता ॥२७॥ महद्भिर्भरतश्रेष्ठ ब्राह्मणस्तीर्थमुच्यते ॥ वेलायां न तु कस्यां चिद्
च्छेदो ह्यपूजितः ॥२८॥ इति श्रीमहाभारते अनुशास० आनु० दानधर्मे भृगुलवानरसंवादे नवमोऽध्यायः ॥९॥ ॥२९॥ युधिष्ठिर उवाच मि
मित्रसौहार्दयोगेन उपदेशं करोति यः ॥ ज्ञात्वा धरस्य राजर्षे दोषस्तस्य भवेन्नवा ॥१॥ एतद्दिच्छामितत्वेन व्याख्यातुं वै पितामह ॥ सूक्ष्मा गतिर्हि धर्मस्य यत्र मु
ह्यंति मानवाः ॥२॥ भीष्म उवाच अत्र ते वर्तयिष्यामि भृगुराज न्यथाक्रमं ॥ ऋषीणां वदतां पूर्वश्रुतमासीद्यथापुरा ॥३॥ उपदेशो न कर्त्तव्यो जातिहीन
स्य कस्यचित् ॥ उपदेशो महादोष उपध्यायस्य भाष्यते ॥४॥ निदर्शनमिदं राजन् भृगु मे भरतर्षभ ॥ दुरुक्तवचने राजन्यथा पूर्वयुधिष्ठिर ॥५॥ ब्रह्माश्रम
पदे वृत्तं पार्श्वे हि भवतः शूभे ॥ तत्राश्रमपदं पुण्यं नाना वृक्षगणायुतं ॥६॥ नानागुल्मलताकीर्णं मृगदिजनिषेवितं ॥ सिद्धचारणसंयुक्तं रम्यं पुष्पितका
ननं ॥७॥ व्रतिभिर्बहुभिः कीर्णं तापसेरुपसेवितं ॥ ब्राह्मणैश्च महाभागेः सूर्यज्वलनसन्निभैः ॥८॥ नियमव्रतसंपन्नैः समाकीर्णं तपस्विभिः ॥ दीक्षितैर्भरत
श्रेष्ठ यथाहारेः कृतात्मभिः ॥९॥ तपोध्ययनघोषैश्च नादितं भरतर्षभ ॥ बालखिलैश्च बहुभिर्यतिभिश्च निषेवितं ॥१०॥ तत्र कश्चित्समुत्साहं कृत्वा शूद्रो द
यान्वितः ॥ आगतो ह्याश्रमपदं पूजितश्च तपस्विभिः ॥११॥ तांस्तु दृष्ट्वा मुनिगणान् देवकल्याणमहोजसः ॥ विविधां वहतो दीक्षां संग्राह्यत भारत ॥१२॥
अथास्य बुद्धिर्भवत्तपस्ये भरतर्षभ ॥ ततो ब्रवीत्कुलपतिं पादौ संगृह्य भारत ॥१३॥ भवत्प्रसादादिच्छामि धर्मवक्तुं द्विजर्षभ ॥ तन्मां त्वं भगवन् वक्तुं प्र
ब्राजयितुमर्हसि ॥१४॥ वर्णावरोऽहं भगवन् शूद्रो जात्या स्मि सत्तम ॥ शूद्रश्रूषां कर्तुमिच्छामि प्रपन्ताय प्रसीद मे ॥१५॥ कुलपतिरुवाच
न शक्यमिह शूद्रेण लिंगमाश्रित्य वर्तितुं ॥ आस्यतां यदिते बुद्धिः श्रुश्रूषा निरतो भव ॥१६॥ शूद्रश्रूषया परो लोकानवाप्स्यसि न संशयः ॥१७॥

कंदुःस्थं नीचं प्रति उक्तं वचनं ॥५॥ ६॥ ७॥ व्रतिभिर्बहुवारिभिः तापसेर्वा न प्रस्थैः ॥८॥ ९॥ यतिभिः संन्यासिभिः ॥१०॥ दयान्वितः सर्वभूताभयदानेन प्रव्रज्यां कृतवानित्यर्थः ॥११॥ दीक्षां
नियमं ॥१२॥ तपस्येतपः करिष्ये ॥१३॥ वक्तुं अधिगंतुं वज्रगता वित्यस्य रूपं प्रब्राजयितुं विधिवत्स्वोचितं कर्म त्याजयितुं ॥१४॥ १५॥ लिंगं संन्यासि चिह्नं सेवकस्य तव प्रव्रज्यानधिकारान्न युक्तं ॥१६॥ १७